

50

LETNICO
obhaja letos
"Amerikanski
Slovenec"

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 99.

CHICAGO, ILL., SREDA, 21. MAJA — WEDNESDAY, MAY 21, 1941

LETNIK (VOL.) L

Hull ima načrt za poveljni čas - Sirija postaja bojišče

Surovine morajo biti
dostopne vsem, dejal

Državni tajnik Hull objavil program, po katerem se ima preurediti svet po končani vojni. — Preuredba financ in trgovine ter razdelitve bogastva.

Washington, D. C. — Državni tajnik Hull je stavil načrt, po katerem se naj bi preuredil svet, zlasti pa njegova trgovina, po sedanji vojni tako idealno, da bi bil odpravljen vsak povod za ponovitev mednarodnih sporov in vojn. Ta svoj načrt je izrazil v nekem govoru, ki ga je imel zadnjo nedeljo.

Njegova izjava se lahko smatra, da predstavlja nekaj proglaš o ciljih, za katere se bori Britanija, pri čemer jo podpira Amerika. Ako se ta načrt lahko vzame kot uradno stališče Anglije, potem se more upravičeno pričakovati, da namerava Anglija po koncu te vojne voditi docela drugačno politiko kakor v času pred vojno. Dočim je namreč tedaj kontrolirala večino virov svetovnega surovega materiala ter so bile druge dežele v tem oziru odvisne od nje, kar ni bil eden najmanjših vzrokov za izbruh sedanje vojne, se pa ima po vojni po Hullovem načrtu promet s surovinami tako preurediti, da bodo te dostopne vsem narodom brez razlike.

Nadaljnje točke, ki jih vsebuje Hullovo program, obsejajo prvič idejo, da se mora pretiran nacionalizem zadržati, da ne bo tvoril ovire mednarodni trgovini, dalje, da se morajo življenjske potrebe tako razdeljevati, da bodo interesi dežel, ki si morajo te nabavljati, v polni meri zavarovani. Sploh mora biti, je poudaril, mednarodna trgovina docela svobodna, da bo lahko prospevala in rastla, in v enaki meri se morajo preurediti tudi mednarodne finance.

Ker je ta načrt ideal demokracije, je poudaril Hull, mora Amerika zastaviti svoje sile, da bo zagotovila glavni borilni lji, Angliji, stalni in vedno večji dotok vojnih potrebščin od tukaj.

Dočim je bil Hullovo govor namenjen seveda v prvi vrsti Amerikancem samim, je pa skušal z njim brez dvoma ustvariti ugoden vtis tudi na ljudstvo v totalitarnih državah, češ, da ni nobenega poudarka za nadaljevanje vojne, ko se nameravajo stari grehi, ki jih ima na vesti Britanija, itak odstraniti, ter se bo uvedla popolna enakopravnost v razdeljevanju svetovnega bogastva.

LADJA Z AMERIKANCI SE
POTOPILA

Alexandria, Egipt. — Egiptovska potniška ladja Zamzam je bila potopljena v južnem Atlantiku, kakor se je zadnjo nedeljo tukaj objavilo. Na njej je bilo med 203 potniki 105 Amerikancev. Ladja je bila na poti iz New Yorka

ZASEDANJE
ABESINIJE

Ena italijanska armada se v ponedeljek podala.

London, Anglija. — Vojna v Abesiniji je postala zdaj docela postranskega pomena. Omenjena dežela je bila od Britancev že prej v pretežni večini vzeta Italijanom, ki so jo zasedli pred petimi leti, a nadaljnji korak do konca pa se je storil v ponedeljek, ko se je ena italijanskih armad podala. To armado je vodil aostski vojvoda, ki je brat novega hrvaškega kralja. Zdej se bori v Abesiniji le še dve italijanski armadni skupini, ki se pa tudi najbrž ne boste mogli več dolgo držati.

LONDON OBSOJA VARA-
NJE LJUDSTVA

Topeka, Kans. — V radio govoru, ki ga je imel zadnjo nedeljo pod pokroviteljstvom organizacije "America First," je svoječasni republ. kandidat Landon ostro obsodil razne vladne osebnosti, češ, da varajo in slepijo ameriško ljudstvo ter ga na ta način skušajo izvesti v vojno. Ponovil je očitke, ki so jih že drugi govorniki pred njim izrazili, namreč, da se je med kampanjo lani povdarjalo, da Amerika ne bo šla v vojno, zdaj pa pritiskajo na korake, ki imajo ravno ta cilj doseči. Tako pomeni, je dejal, spremljanje vojnih pošiljk preko Atlantika gotovo vojno in se je predsednik sam svoječasno tako izrazil, a vendar se iz vladnih krogov sliši čimdalje več glasov, da se napravi ta korak. Govornik je omenil, da smo sicer vsi zainteresirani v tem, da Anglija zmaga, nikakor pa zato še ne mislimo, da je naša varnost odvisna od angleške zmage.

POLICIST NAŠEL UBITEGA
OČETA

Chicago, Ill. — Policist Frank Heferle je prejel zadnjo nedeljo od svojega načelnika naročilo, naj gre z enim tovarišem na Harlem in 36. cesto, češ, da je bil tamkaj neki moški zadet od avtomobila. Policist je šel na lice mesta, toda, ko je zadetemu možu, ki je med tem izdihnil, pogledal v obraz, ga je pretreslo: Bil je njegov lastni oče.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroči!

semkaj. Natančne podrobnosti se ob času tega poročila še niso mogle ugotoviti.

PATRIJOTIČNA PRIREDITEV
PRIVABILA LJUDI

Chicago, Ill. — V Soldiers Field se je vršila zadnja nedelja patrijotična prireditev v spomin "I Am An American" dneva. Med govorniki, ki so navduševali ljudstvo, naj podpira vlado ob sedanjem času, je bil tudi Wm. S. Knudsen, eden načelnikov vojne produkcije. Povdarjal je, da glavno, kar Amerika danes potrebuje, je množina vojne mašinerije, ter da ves svet gleda na nas, kako hitro bomo mogli producirati to mašinerijo. — Dneva se je udeležilo okrog 75.000 čseb, med katerimi je bila v večini mladina. Možno je, da jih je mnogo od njih privabil napovedani nastop številnih filmskih in gledaliških zvezd.

OD VSEH STRANI GLEDA-
DO NA AMERIKO

Kairo, Egipt. — Kakor se zdi, pričakujejo vse dežele na svetu odrešenja iz Amerike. Vsaka od malih evropskih dežel itak upa, da bodo šle Zed. države v vojno, da njo rešijo, poleg tega pa so začele obrabiti oči na Ameriko tudi dežele v zahodnem Pacifiku. Tako se je min. predsednik Nove Zelandije, Peter Fraser, zadnjo nedeljo, ko je bil tukaj na obisku, izrazil, da Zed. države gotovo ne bodo mirno gledale, da bi bila žrtvovana katera dežela na Pacifiku, med katere spada seveda tudi Nova Zelandija. Obenem je povdaril, da je njegova dežela tudi sama pripravljena, da se bori proti morebitnemu napadu.

PRIPOROČA OROŽJE ZA
PALESTINSKE JUDE

New York, N. Y. — Načelnik svetovne judovske organizacije Zionistov, dr. Ch. Weizmann, je zadnjo nedeljo priporočal britanski vladi, naj Jude v Palestini založi z orožjem. Dejal je, da so ob nevarnosti totalitarne zmage potisnjeni v ozadje vsi spori, ki so doslej obstojali med Britanijo in Judi.

PRIVILEGIJ HRVAŠKI

Rim, Italija. — Mussolini je v ponedeljek odredil, da se italijanske čete, ki so nastanjene na Hrvaškem, ne smatrajo več kot okupacijske čete, marveč kot čete zvezne dežele.

Britanci nadaljujejo
z bombnimi napadi

Položaj v Siriji postaja od dne do dne ostrejši. — Sirijska armada ušegne udariti na Irak, dočim bo nazijski sunek na Palestino. — Britanci zamudili čas.

KRIŽEM SVETA

— Čungking, Kitajska. — V obrežni provinci Čenkiang, južno od Sanghaja, so kitajske sile podvzele koncem tedna ofenzivo proti Japoncem in so napredovale na celi črti. Dobile so pri tem večje število ujetnikov in množino vojnega materiala.

— London, Anglija. — V dveh zaporednih nočeh koncem tedna so angleški aeroplani naravnost obsipavali z bombami nemško mesto Köln ter povzročili velike požare, kakor se je objavilo v nedeljo zvečer. Napadi na Anglijo so bili nasprotno redki.

— Moskva, Rusija. — Sovjetska vlada je nekaj svojih najbolj zmognih generalov premestila z vzhodne meje na zapad. Med premeščenimi je tudi general Stern, vrhovni poveljnik vzhodne armade.

OBLASTI POLOVILE 200
TUJEZEMCEV

Washington, D. C. — Federalne oblasti so izvršile koncem tedna nenaden nastop širrom preko celega kontinenta proti tujcem, ki so tukaj nepostavni potom. Skupaj jih je bilo v nedeljo aretiranih 200, največ od teh v New Yorku. Ta pogon je naperjen, kakor pravijo oblasti, predvsem proti nemškim in italijanskim mornarjem, ki so se pritihovali v to deželo.

PROTINAZIJSKI LIST NA
NORVEŠKEM

Stockholm, Švedska. — Iz sosednje Norveške se poroča, da se je pojavil tamkaj pred par dnevi neki list, ki je odkrito pisal proti nazijem in je bil v njem pribečen tudi neki proglas od kralja Haakona, ki je v izgnanstvu v Londonu. List se je razpečeval celo po tomi pošte, toda tisti, ki so ga izdali, so baje že aretirani.

ANGLEŠKI PARLAMENT RAZBIT OD BOMB

Med nedavnim nemškim bombnim napadom na London je bilo občutno razbito tudi poslopje angleške nižje zbornice, ki ga kaže slika. Parlament zboruje zdaj v nekem drugem poslopiju. Na desni se vidi znamenita ura "Big Ben", ki je bila tudi nekoliko poškodovana.

Iz Jugoslavije

S tem, da so bila iz Ljubljane odstranjena municijska skladišča, je Ljubljana veliko pridobila. — Ko se je vračala domov, je v temi padla v deroči potok. — Smrtna kosa in drugo iz stare domovine.

Velika pridobitev Ljubljane

Ljubljana, v februarju. — Vojaška municijska skladišča v svetokrižkem okraju so končno prišla v popolno last mestne občine ljubljanske. S tem zemljiščem, ki je najlepše stavbišče na zdravih tleh naglo napredujočega severnega dela Ljubljane, je mestna občina pridobila sedem poslopij, katere bo lahko koristno izrabila.

Posest erarja je bila na mestno občino ljubljansko prepisana po zadnji pogodbi, sklenjeni že meseca novembra lanskega leta, ki ugotavlja, da je mestna občina vojaški oblasti preskrbela nova municijska skladišča 70 kilometrov od mesta. Tako je sedanja mestna uprava srečno končala, že več desetletij trajajoča prizadevanja mestne občine ljubljanske, za odstranitev vsej okolici nevarnih poslopij. Z leta 1906, 27. julija, je Ljubljana trepetala po strahotni eksploziji, še hujše je pa bilo ob eksplozijah v zadnji svetovni vojni. — (Prav gotovo je to bilo velike koristi za Ljubljano tudi sedaj, ob vdoru Nemčije na Jugoslavijo, da ni ta toliko trpela od nemških bombnikov. Op. priobčevalca vesti iz Jugoslavije).

Z odstranitvijo teh nevarnih skladišč iz bližine mesta, je odpravljena vsa nevarnost za življenje in imetje ljubljanskega prebivalstva. Predvsem pa bo mestni upravi s hvalečnostjo priznala veliki uspeh zlasti bližnja okolica, saj je s preselitvijo nevarnih skladišč iz Ljubljane in s prevzemom starih poslopij šele ukinjen požarni rajon. Zaradi nevarnosti kakakega požara v bližini municijskih skladišč je bilo namreč doslej daleč naokrog prepovedano zidanje in naselitev. Sedaj se bo v okolici naglo razmahnila stavbna delavnost. Nastavbišča bodo pridobila na ceneni in brez ovir se bo zgostil nov del svetokrižkega okraja k se živahnejšemu napredku, saj je rešeno tudi že težavno vprašanje kanalizacije in tlakovanja Tyrševe ceste.

Nočna žaloigra v potoku

Radeče. — V pozni večerni uri, ko se je kazalec že približeval dvanajsti uri, so pretrgali nočno tišino obupni klici na pomoč in zbudili bližnje sosedse Kendove iz spanja. Po nesrečnem naključju je gospa Zahrastnikova, ki se je vračala domov s svojim bratom, padla v temi v deročo vodo stranske potoške struge, ki služi za pogon številnih mlinov in tovarne "Peta." Narasla voda je odnesla gospo s seboj. Gospa se je zamašila ugoviti za obrežne korenine ali nizko grmičevje, ki obrašča strugo. Zaman so bili vsi naporji brata, ki se je pogal takoj za njo. V

temni noči bi bili še njega kmalu požrli valovi deročega potoka. Na obupne krike je takoj prišel g. Suligoj, ki se je tačas mudil pri čevljarju Kendi. Ko je videl, da sam ne bo nič opravil, je stekel še po njegovega sina Franca. S skupnimi močmi sta gospo in njenega brata rešila iz deročega potoka. Vendar so bili vsi poskusi, da bi gospo obudili v življenje, brez uspeha. Gospa je bila že mrtva, njen brat pa si je kmalu opomogel.

V vodnjak je skočil

Pri Sv. Ivanu v Zabnu je skočil v vodnjak 90 letni starček Edvard Lacko. Zadnje čase je bil močno zapušen, pa si je v obupu poiskal smrt v 15 metrov globokem vaškem vodnjaku. Preden so ga izvlekli iz vodnjaka, je bil že mrtev.

Smrtna koša

V Dolu pri Ljubljani je umrl Ivan Klemenc, vrtnar in posestnik star 86 let. — V Metliki je umrl Ivan Malešič, posestnik star 87 let. — V Trbovljah je umrla Antonija Fric, vdova Rupnik. — V Jarenini v Slovenskih goricah je umrl Karel Knuplež, posestnik in dolgoletni cerkovnik star 91 let.

Revno beračico oropal

Ko se je nekega petka — (ki je v Mariboru dan revežev in beračev ter jim je ta dan dovoljeno prositi miloščine po mestu) — vračala domov stara in betežna Marija Hauptman iz Košakov, je nenadoma stopil pred njo nepoznan mlajši moški, kateri se je izdal za detektiva, ki ga jo bo preiskal. Preiskavo je izvršil na ta način, da je starici vzel denarnico, v kateri je imela celih 45 priberanih dinarčkov v sarmahnila stavbna delavnost. Naslednjega dne je oropana ženska prišla v mesto in opazila razbojnika. Z gestami in govorico je opozarjala ljudi nanj, pa je tičež zaslutil nevarnost in zbežal.

Smrtna nesreča

Iz Mežice poročajo, da se je v gozdu nad Poleno smrtno ponesrečil Alojzij Kranjc, ki je bil komaj par dni v službi pri gostilničarju Stoparju. Spravljali so les, katerega so delavci spuščali po drči, vozniški pa vozili. Nesrečen slučaj je hotel, da je hlood zadel Kranjca tako nesrečno, da ga je do smrti poškodoval.

Nesreča v rudniku

V rudniku Pečovniku v celjski okolici se je ponesrečil 21 letni rudar Karl Catr iz Pečovnika. Po rovu nazaj je vanj pridrvel jamski voziček ter mu poškodoval križ in zlomil nogo pod in nad kolenom.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za četrt leta 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00
Za četrt leta 1.75
Posamezna številka 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50
For Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75
Single copy 3c

Kako bo končalo?

Ko so Nemci lansko leto porazili Francijo smo zapisali, da sedanja vojska, ki je bila tedaj le evropska vojska, bo trajala dolgo — mogoče celih deset let. Mnogi so se muzali taki napovedi, češ, da je to rečeno le tja vendan. Pa ni. Kako to, da bi mogla vojska trajati tako dolgo? Poglejmo.

Sedanja vojska je izbruhnila veliko prehitro za obe vojskujoče se strani. Za zaveznike je izbruhnila celih pet ali šest let prehitro. Za Nemce prav tako, če tudi so Nemci tudi to vojno prvi začeli in povzročili. Ko so napadli Nemci Poljsko niso mislili, da bo zaneslo evropsko vojsko. Mislili in zaupali so, da ne Anglija, ne Francija ne bote radi Poljske takoj prijele za orožje. Nemci so utemeljevali svoje tozadevno upanje na to, da Angleži in Francozi niso dovolj pripravljeni za vojno in radi tega radi Poljske ne bodo vstopili v takojšnjo vojno. Tu so se Nemci zmotili, ker prvotni načrti nazivje niso bili za takojšnjo obračunanje z Angleži in Francozi. Po prvotnih načrtih, bi imela celo Rusija priti na vrsto pred zapadnimi zavezniki. Naglica razvoj je seveda ves položaj v Evropi izpremenila. Toda Anglija in Francija so prijele za orožje skoraj popolni nepravilnosti, ali vsaj ne zadostni pripravljenosti. Vojska se je začela in Nemci imajo dosedaj vse skozi ne male uspehe. Ali bodo deležni uspehov tudi do konca vojne? To je glavno vprašanje.

Angleški in francoski načrt glede pripravljenosti je bil silno pomanjkljiv. Se le, ko je vojna izbruhnila so začeli nekoliko resneje gibati s pripravami. Ker je Francija takoj v prvem letu vojne padla, so Nemci postali nad vso evropsko celino skoro popolni gospodarji. To je velika ugodnost. Končne zmage pa tudi to še ne jamči. Anglija s svojo močjo na morjih je ostala. Z njo sodelujoča Amerika, je postala neomejena orožarna za njo in vse demokratske dežele na svetu, ki se bore ob strani Anglije. Nevarnega položaja pred naziji se je Amerika zavedla še le po padcu Francije. Od tedaj naprej je dvignila glavo Amerika ter se zavedla, da je treba proizvodnjo orožja dvigniti do take višine, da bo nadkrilila proizvodnjo sovražnika, nakar se le se bo odprla pot k zmagi. Več in več ter boljšega in boljšega orožja, je ključ do zmage v tej gigantski borbi, ki so jo začeli naziji z namenom, da podjarmijo svet v duhu nadutega prusjanizma v novi izdaji, sedaj označenega z nazijsko marko.

Do začetne višine v oboroževanju homo v Ameriki dospeli še le v letih 1945 in 1946. Takrat bo obseg ameriške mornarice tak, da bo ista lahko kontrolirala in čuvala oba morja: Atlantik in Pacifik. Proizvodnja vojaških letal se bo dvignila tako visoko, da bodo demokratske dežele zasenčile evropski kontinent z letali. In vojska se bo odločila v zraku in nikjer drugje. Do tistega časa, je pot še dolga in bo treba mnogo in mnogo žrtev. Zmage ni brez žrtev. Cena za zmago bo silno visoka. Ampak narodi, ki ne želijo, da bi svojo demokracijo zgubili jo bodo plačali in končna zmaga za demokracijo bo izvojevana. Seveda se je treba zavedati, da ta borba se bje s nad vse spretnim sovražnikom, ki je sposoben, zviti, prekan, hudoben, močan in vsestransko izurjen in zmožen. Razpolaga z velikansko močjo in sredstvi. Vse to bo treba premagati in premagalo se bo z dolgo vztrajnostjo, z visokimi žrtvami ter špartansko odločnostjo.

Blokada na morjih, naraščanje moči v zraku, bo začela končno dušiti Hitlerjevo Nemčijo. Njena moč bo začela pojemati. Nemški živci, ko bodo pod neprestanim pritiskom blokade in pod neprestanim bombardiranjem iz zraka, bodo začeli pouščati. Mogoče je, da bo nemška vojska žela še celo vrsto uspehov v Evropi in Afriki. Je še vse mogoče. Toda pri vsem tem se bo nemška moč le trošila, le razsipavala in prišel bo čas, ko bo začela pojemovati. Ta čas ne bo tu takoj jutri, prišel pa bo v nekaj letih. Zato te vojne ne bo konec tako hitro. Vlekla se bo kakor dolga kača, brez konca in kraja in končala bo v popolnih razvalinah sveta. Nemška trma in trdovratnost se ne bo podala, dokler ne bo zlomljena in prisiljena v to. Pri vsem tem je le za pomilovati uboga ljudstva, zla-

sti onih dežel, ki so jih Nemci v tej vojski podjarmili. Ubogi ljudje, koliko trpljenja jih še čaka. Nemci jih bodo izmagovali do kosti. To je najhujše za nje. Mnogo Kalvarij bodo doživeli ti ubogi narodi, pa je usoda taka in ni za pomagati. V novo boljšo bodočnost vodijo pota edino skozi žrtev in trpljenja. Tako je in nič drugače.

Za vse to velikansko gorje se ima svet zahvaliti Hitlerju, ki je s svojim nazizmom podijval vse nemštvo, da z njim vred divja po Evropi, tepta svobodo narodom in povzroča vse to nezasišano trpljenje. Toda, tudi njegov plačilni dan pride, samo potrpeti je treba!

ČASTITKE IZ PENNE IN DRUGO

Bugler, Pa.

Ker je letos ravno 50 let, odkar je začel izhajati prvi slovenski list v Ameriki Amerikanski Slovenec, zato čutim, da je tudi moja dolžnost, da mu ob tej priliki izrečem prisrčne častitke k njegovemu zlatemu jubileju. Obenem želim, da bi se nadaljnjih petdeset let tako zvesto in hrabro hodil po začrtani poti z geslom: "Za resnico in pravico — Od boja do zmage!"

Delavske razmere so tukaj take, kod drugod. Eni delajo po tovarnah, drugi po premogovnikih, eni so pa tudi še na reliefu. — Premogarji smo bili en mesec brez dela, ker pogodba ni bila napravljena, predno je stara potekla. Sedaj smo dobili, da nam plačajo 87c od tone, medtem ko so po prej plačali po 76c od tone. To se jako lepo sliši, ker se nam je toliko priljubilo, toda nam s tem ni veliko pomagano, kajti vse druge reči, ki jih rabimo za življenje, za doma ali pod zemljo, so se zelo podražile, pa smo zopet tam, kjer smo bili prej — pod kapom.

Vreme je pa tukaj bolj suho kot mokro v letošnji pomladi. Večkrat smo že tudi imeli slano, katera je napravila že mnogo škode na trti, krompirju in fižolu. Pozdrav vsem naročnikom Amerikanskega Slovenca tukaj v Ameriki in Kanadi, posebno pa še onim v stari domovini, našim zaslužnim bratom in sestram, upa jo č na skorajšnji vstajenja dan.

Stefan Yenko

VESELI MAJ — MATERIN DAN

Pueblo, Colo.

Prav je tako, da se spominjamo svojih mamic, ko toliko žrtvujejo vse mamic za svoje ljubljene otroke. — Kako lep govor so imeli naš č. g. župnik za matere v slovenskem jeziku, v katerem so zlasti povdarjali, naj matere priporočamo svoje otroke nebeski materi Mariji, posebno sedaj, ko vsepovsod tako strašno razsaja vojna vihra. — Ker se me matere bojimo za svoje sinove, se zato tem raje udeležujemo šmarničnih pobožnosti v saki večer v naši cerkvi in prosimo Marijo, da nas obvaruje strašne vojne. — Naš Rev. Anthony Roitz so zelo navdušeni za skupno petje, zato vsi na glas zapojmo Mariji na čast, naj

pesmi done do neba. — Le še v večjem številu prihajajte, da bo Marija vesela.

Pri nas imamo dosti bolnikov. Ko človek gre okolu, pa vidi kako je po nekod žalostno. Mrs. Mary Judnich je težko bolna in hudo trpi na vode-nici. — Prijatelji ji želimo, da se skoro pozdravi! Pri njih so tudi naročeni na Amer. Slovenca in Ave Maria ter žive na Bohmen Ave. — Dalje je tudi bolna Mrs. Mary Mramor, ki tudi živi na Bohmen Ave. Tudi oni so naročniki vseh naših katoliških listov. Želimo ji skorajšnjega trdnega zdravlja! — Ze vedno je bolan Mr. Martin Kolbezen, kateremu prijatelj žele, da bi kmalu okrevail! — Potem se nahaja v bolnišnici Mr. John Gorsich in sicer v bolnišnici St. Mary. — Tudi njemu želimo, da bi mu Bog podelil ljubo zdravlje!

Zadnje dni smo tukaj pokopali Mr. Anthony Centa, ki je bil star 30 let. Pogreb je bil velik, katerega se je udeležilo veliko prijateljev in znancev, kajti Mr. in Mrs. Centa so zelo priljubljeni med nami. — Mr. John Germ je kaj lepo pel žalostinke. On je pač za vse pripraven, za poroke in veselice, kjer je ves vesel in vesel poje, kakor tudi za pogrebe rad zapoje žalostinke. — Pokojni zapuška žalostne starše in šest bratov ter več ožjih sorodnikov. Naj počiva v božjem miru, ostalim pa naše sožalje!

J. M.

ČASOVNA ZMEDA V JOHNSTOWNU

Johnstown, Pa.

Skoraj teden pozneje kakor drugod so tudi tukaj pomaknili uro naprej, da vse, kar se zgodi, se zgodi zdaj eno uro prej, kakor sicer da smo tako tudi za eno uro bližje smrti in da oni, ki med tem časom umrjejo, umrjejo eno uro prej in ravno tako oni, ki se rodijo, se rodijo eno uro prej; smo torej čas za eno uro preskočili.

Toda narava se pa kljub temu za nobeno spremembo ne zmeni, je in ostane zmeraj enako; sonce zato nič prej ne izide in ne zajde, noči v vročem poletnem času se nič prej ne shladijo, kar je tako potrebno za blagodejno spanje in počitek, petelini in ptički se zato nič prej ne oglasijo s svojim jutranjim petjem, kakor navadno.

Te neumnosti ni bilo pri nas, odkar nas je zadela tista strašna vodna katastrofa. Pa je že

menda bilo nekaterim dolg čas po zmedu in velja o njih kakor sv. Matiji, da če zmede ni, jo pa naredijo. In tako zmedo so letos zopet naredili, ker imamo zdaj kar dva časa, starega in novega in se eni ravnamo po starem, eni pa po novem času, oz. se vsi ravnamo glede nekaterih stvari po starem, glede drugih pa po novem času ali takozvanem "day light saving time," kar povzroča nemalo zmede in nepravilnosti, da mnogi prizadeži godrnjajo in kolnejo, med katerimi menda tudi pisec teh vrstic ni eden "ta zadnjih." (Prosim, ne čudite se in ne pohujšajte, ker to je res od sila, da ure v miru ne pustijo in s tem ljudem toliko "trajala" povzročijo; krivi in odgovorni so oni, ki so to naredili).

Novi čas imajo razni zavodi in šole, trgovine in menda tudi nekatere tovarne, starega časa se pa držijo cerkve, jeklarne, rudniki; razni obrtniki in profeshionisti pa imajo eni "po starem," eni "po novem" in zato če ima kdo kako naročilo ali dogovor, mora zvedeti prej katerega časa se kje držijo, da se ve kako ravnati, da ni za eno uro ali prezgoden ali za eno uro prepozen. Koliko pazljivosti in pozornosti in vednega računanja je zato vedno treba. Za ene člane v družini velja stari za ene pa novi čas; otroci morajo v šolo po novem, delavci gredo na delo eni po starem, drugi po novem času. Se je zgodilo v družini, da je gospodar poklical otroke za v šolo prvi dan novega časa računajoč da gredo danes eno uro prej v šolo kot navadno in da morajo vstati na mesto ob pol osmi uri ob pol sedmi uri, pri tem je pa pozabil, da je ura pomaknjena naprej za eno uro in je bilo takrat prav za prav šele pol šestih ur in tako so otroci vstali eno uro prej, eno uro pa še prezgodaj. Dve uri spanja manj se pa že precej pozna pri odraslih, kaj šele pri otrocih. Mnogokrat se kdo enako zmoti in pozabi, kar povzroči nepravilnosti, nered in škodo.

Pa ko bi se vsi ravnali po spremenjenem času, če tudi bi bilo za večino ljudi neprilike, bi ne bilo toliko in takih zmešnjav, tako pa, ko se eni ravnamo po starem, eni po novem času, povzročajo tako zmedo, da oni, ki se istočasno rodijo ali umrjejo, se eni eno uro prej rodijo, oz. eno uro prej umrjejo, kakor drugi.

Marsikdo nevoljen pravi, da bi naj vsaj otrokom prizanesli in jih ne budili iz njih sladkega in trdnega spanja eno uro prej, posebno v vročih poletnih nočeh, ko se šele proti jutru nekoliko shladi, da se takrat najbolj počiva.

Ni vse eno, če so pa zato otroci eno uro prej iz šole doma; še bolj je za jih ni, da je dalj časa mir pred njimi in tako tudi eno uro dalj časa mir pred njimi zjutraj, po vrhu pa imajo otroci še eno uro spanja več, v katerega se nihče ne more zvečer prisiliti eno uro prej in si ga nadomestiti na mesto zjutraj, zjutraj si ga pa vsakdo lahko podaljša. Pa pridigujejo, kako je treba otroke

negovati in skrbeti za njih zdravje, obenem jim pa kratko prepotrebno spanje!

Če je za nekatere bolje, da so eno uro prej prosti in imajo več časa za zabavo ali kako drugo delo, pa za splošnost to pomeni razne nepravilnosti in pravo babilonsko zmešnjavo.

A. Tomec

OSNOVAN JE ODBOR ZA HRANENJE IN ZBIRANJE JUGOSLOVANSKIH LISTIN IN PISEM

New York, N. Y.

Kaj storite s prejetimi pismi? Ali jih hranite ali jih zavrzete?

Ali veste za koga, ki hrani listine in pisma od svojih prijateljev iz starega kraja ali od prijateljev, došlih nedavno v Ameriko?

Se li spominjate če ste kdaj pripadali kakemu jugoslovansko-amerškemu društvu? Kaj je z njegovimi knjigami, pismi in ostalimi listinami?

Ali veste, da morejo te stvari, če se jih ne zavrzete, pač pa hrani, veliko koristiti ljudem, kateri se pečajo z znanstvom, kakor so pisatelji? Ti bodo pisali zgodovino, da prikažejo svojim vrstnikom čase, v katerih mi danes živimo.

Ali veste morda za kakega Jugoslavana, kateri ima taka pisma, ki bi kasneje koristila pisateljem in zgodovinarjem?

Obračamo se na vas in vaše prijatelje, da se ves ta material in pisma, ki bi mogla kasneje služiti pisateljem in zgodovinarjem, oddajo in spravijo na varno.

Če ni prostora v vaši krajevni knjižnici, pošljite jih na New York Public Library. Ravnatelj knjižnice, g. H. N. Lydenberg, nam je obljubil, da bo ves tak material spravil v jugoslovansko-ameriški oddelk. Zato pošljite za hranjenje na The New York Public Library, vse papirje, tiskane ali pisane, kateri se nanašajo na jugoslovanski narod v ti deželi, stari domovini ali kjer si bode, torej vse, kar pove, kaj je jugoslovanski narod delal, govoril ali mislil. Listine so lahko v katerem si bode jeziku, pisma, pisana od preprostih ljudi, so tako dobrodošla, kakor od vseh drugih.

Povejte to svojim sosedom in recite jim, naj pomagajo. Zavijte vse papirje dobro in jih naslovite na:

Yugoslav Collection in
New York Public Library
5th Avenue and 42nd Street
New York City.

Knjižnica vas bo takoj obvestila o prejemu ter odredila, da gre poslani material v oddelk za jugoslovansko kolekcijo, kjer bo vse dobro spravljeno.

Newyorská knjižnica je že do zdaj mnogo storila v tem zbiru in je pokazala vsestransko svojo naklonjenost napram Jugoslovanom. Vse to nam je jamstvo, da bo posvečala veliko pažnjo vsemu materialu, katerega boste poslali z namenom, da se hrani. Mi vemo že zdaj, da bodo vse te stvari dragocen material ne samo za pisatelje in zgodovinarje, ampak tudi za nas študente na univerzah. Torej vas

prosimo, da pošljete ves material na dani naslov, da se tako shrani za bodočnost in da ga bodo mogli vporabljati bodoči raziskovalci.

Za Odbor:

Dr. Arthur Prudden Coleman
Oddelek za iztočne evropske jezike, univerza Kolumbija
New York, N. Y.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Nov grob v Clevelandu
Cleveland, O. — Pretekli teden je umrl v St. Alexis bolnišnici rojak Frank Malečkar, v starosti 59 let, stanujoč na East 147th street. Doma je bil od Sv. Petra na Krasu in je prišel v Ameriko pred 34. leti. Zapuška soprogo Frances, rojeno Škrbec, dva sina, katerih eden je pri vojakih in brata. Pokopan je bil zadnji petek iz cerkve Marije Vnebovzete na pokopališče sv. Pavla.

Vest iz domovine
Whiting, Ind. — Tukajšnja rojakinja Miss Katie Triller je te dni prejela iz starega kraja žalostno sporočilo, da ji dne 18. marca je v vasi Stražišče pri Kranju Gorenjskem umrla sestra Valentina Urbanec, v starosti 45 let. Zapuška žalostnega moža, dva sina in eno hčer, tukaj v Ameriki pa že zgoraj omenjeno sestro in brata v So. Chicagi. — Pokojni večni mir, preostalim sožalje!

Clevelandski bolniki
Cleveland, O. — V Charity bolnišnici se nahaja John Spilar iz Saranak Rd. in bi rad, da ga prijatelji obiščejo. — Pod bolniško oskrbo se nahaja na svojem domu na Waterloo Rd. George Turek, katerega prijatelji lahko obiščejo. Kot se je izrazil zdravnik, bo moral ostati v postelji nekaj tednov. — Iz Huron bolnišnice se je povrnila na svoj dom Mrs. Mary Samsa iz East 154th Str.

Vile rojenice
So. Chicago, Ill. — Preteklo nedeljo že na ves zgodaj so vile rojenice posetile našo naselbino in potrkale na vrata pri družini Mr. in Mrs. Joseph Shifrer na Ave. "G" ter jima podarile zalo, nad osem funtov težko deklico — prvorojenko. — Prijatelji iskreno častitajo!

Otroška prireditve
So. Chicago, Ill. — V četrti tek zvečer bo v cerkveni dvorani prav ljuba otroška prireditve. Naše č. sestre, ki poučujejo otroke krščanski nauk, so otroke naučile nekaj prav lepih oderskih prizorov, katere boste imeli priložnost videti v četrti zvečer v cerkveni dvorani. Kakor še vselej, kadar so otroci kaj priredili pod vodstvom č. sester, boste tudi ob tej priliki s predstavo zadovoljni in želeli še in še kaj takega videti. Udeležite se v velikem številu!

prosimo, da pošljete ves material na dani naslov, da se tako shrani za bodočnost in da ga bodo mogli vporabljati bodoči raziskovalci.

Za Odbor:
Dr. Arthur Prudden Coleman
Oddelek za iztočne evropske jezike, univerza Kolumbija
New York, N. Y.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

BISTROUMNO MASČEVANJE (207)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tarzela je dvignila lok, nameravajoč poslati puščico skozi Tarzanovo prsi, toda nenadna misel ji je ustavila roko.

Domislila se je drugačnega masčevanja. Ona ga ukrotila, ponižala. Divja deklica je verjela, da je le ona največja v džungli.

Spodaj so se pa Tarzanovi oči kaj kmalu osredotočile na umorjenega vojaku. Polietaj pušice je bil tak, da je morala prileti iz viška.

"Divja deklica — to je njeno delo," je oznanil navzočim. "Ona je najbrže tukaj. Hitro! Morda jo vjamemo!"

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.

2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:
Predsednik: Frank Glach, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
2. porotnik: Johanna V. Morvise, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Peter B. Galesh, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
5. porotnik: Frank M. Tomsic, Box 444, Helper, Utah.

URADNO GLASILO:
"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi boljšike nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. PREDSEDNIKA ZSZ.

Ker sem sedaj zelo zaposlen z raznim odgovornim delom, poleg tega pa sedaj tudi zbiram gradivo glede opisa Chicago, katerega se bo pridobeval vsaki teden začetkom drugega meseca, za dobrobit delegatov(inj) kateri se bodo udeležili ZSZ konvencije v Chicagu, vse to delo vzame dokaj časa. To je uzrok, da sem zadnje tedne bolj malo pisaril glede naše tekoče kampanje. Vsekakor pa bodite prepričani, da se popolnoma zanesem na naše vrlo članstvo, da bodo svojo ulogo v tej "Crusade" kampanji častno rešili. — Delegati(inje), kateri bodo prišli v Chicago z družino, kakor tudi gotovi delegati, kateri bi radi dali priliko gotovim otrokom spadajočim v ml. oddelek ZSZ, da si ogledajo veliko chicasko metropolo kot ml. delegati, vsem tem bi tem potom toplotno priporočal, da naredite kar je v vaši najboljši moči da se bo chicasko konvencije udeležilo kolikor mogoče veliko število ml. delegatov(inj). V teh zadnjih tednih moramo pač napeti vse naše moči, da bo vsako posamezno društvo doseglo predpisano kvoto novega članstva.

Na zadnja tri leta se oziram z ponosom nazaj na tako lepo započeto delo na društvenem polju. Pretežna večina našega zavednega članstva je odgovorna za ta lepi napredek. Vendar naše delo še ni končano. Da, pot smo si začetli, po kateri hočemo in moramo doseči naš cilj. Zapadna Slovanska Zveza stoji danes na tako trdni finančni podlagi, da smo v vsakem oziru lahko ponosni biti njeni člani(ice). Naša iskrena želja je, da ostane ta lepa bratska organizacija tudi v bodoče kot ena najbolj solventnih bratskih organizacij in da se bo širila tudi po številu članstva od dneva do dneva. Da nam pa bo ta želja izpolnjena, moramo predvsem gledati na to, da pridobimo kolikor mogoče nadaljnega mladinskega naraščaja. Dosegli bomo naš cilj, ako se bomo zavedali naše bratske dolžnosti, ako bomo uporabili vsako našo prostoto minuto za agitiranje naše dobre matere, Zapadne Slovanske Zveze. Častna dolžnost vsakega posameznega člana(ice) je, da ima napredek in dobrobit svojega društva vedno pred očmi. Le tako, dragi mi sobrat, draga mi sestra, nam bo mogoče obdržati našo zvesto zaščitnico, Zapadno Slovansko Zvezo na površju kot eno najbolj uglednih bratskih organizacij v Ameriki.

Naj tem potom tudi poročam, da je društvo "Three Star Lodge No. 33" na zadnji seji, vključno temu da ni preobloženo z denarjem, darovalo \$15.00 za Jugoslovanski rdeči križ. Iskrena moja želja je, da bi gori-imenovano društvo našlo dosti posnomovalcev.

S bratskim pozdravom, udani vam,

LEO JURJOVEC, gl. preds. ZSZ.

HURRY! HURRY! HURRY!

HURRY! Is the word and WORK is necessary if your lodge is to get a special pre-emption award for reaching the quota of 25 new adult members before June 30, likewise a similar award if your lodge reaches the quota of 25 new juvenile members when the offer closes on the last day of June. It is possible that your lodge may get both awards.

The adult award is \$10.00 and the juvenile award is \$5.00. Most any lodge can easily use this extra cash. It is easy to get if only several of the members will set out to work at once, because there remains only six weeks.

And there are only the same few weeks to get your favorite juvenile the coveted honor of becoming a juvenile delegate with a free trip and all the trimmings to the Chicago convention the last week in August. Several juveniles already have obtained the necessary 50 credits and are officially designated as delegates, while many others are candidates needing some more credits. It is still possible for a group of members in any lodge to get together, decide on an certain juvenile and everybody set out to work to make this juvenile a delegate.

So there is much good that can be done between now and June 30th. Then, too, every member secured now will count in the WSA crusade which is to continue until December 31st. Your diligent efforts now will also put your lodge in an excellent position to get a prize in the adult department, the juvenile department or both. In addition to all this you will receive liberal cash commissions for yourself. Where can you beat such a fine setup?

One of the best features of your loyal efforts will be that your lodge will grow and the Association will prosper in many ways. We are sure every member wishes this to come about.

JUVENILE DELEGATES AND CANDIDATES

Below is a list of juvenile delegates and candidates. We know there are more of both in these cities and in others not mentioned, but reports are slow coming in. It is a shame, really, that some of the secretaries and juvenile supervisors absolutely will not send in these reports. Members would like to know which juveniles are in the race and, no doubt, would try to help them earn the honor if they only knew who they are.

Several adult members hold credits which they have not as yet assigned to any juveniles. We ask these adults to make up their minds as soon as possible and announce to whom their credits will go. We need and want the names of all candidates as the time of the end of the Contest is near.

The juvenile delegates from Denver, Colorado, are: Rose Platt, LeVerne Kadnuck, Mary Jane Grande, Leroy Peketa, Robert Tronell and Arthur Jersin. Candidates needing more credits are: Dorothy Cio and Catherine Byers.

Delegates from Pueblo, Colorado, are: Elsie Spiller and Frances Krall. Candidate from Frederick, Colorado, is: Marge Tursick. Secretary Annette Tursick always is prompt with precise reports. She states Marge needs only 8 more credits to become a delegate.

Candidates from Ely, Minnesota, are: Mary R. Char and May Junke. Delegates from Chicago, Illinois, are: Joseph Primozich and Dorothy Zibert.

These are the ones reported so far. Are there any more delegates or candidates? Send in the names and amount of credits they hold at once. Those holding credits should consult the secretary and demand that the Supreme Juvenile Supervisor be notified. We shall appreciate your prompt reply to all requests.

GEO. J. MIROSLAVICH,
3360 Vine Street, Denver, Colorado.

LETS PLAY BASEBALL

"Take me out to the ball," is an old phrase but it still means the same thing. You are going to the game either to play or observe but whatever it be, you "won't get home till the last man is out."

How many of you lodges are going to provide a team for your members and fans to watch? How many are going to give your youth a chance to participate in this sport or any other? Following is a report on why you should give them that chance and what benefits will be gained.

The educational value of America's National Game of Baseball is too frequently overlooked, sometimes even in the field of professional education. Have you ever thought of Baseball as an education?

We know, of course, of certain obvious values and benefits of baseball. It is a team game, yet not sacrificing individuality. It is vigorous, but not unduly hazardous. It is one of the most healthful of sports.

Baseball, over a century old, has been playing longer than any other sport without major rules changes. The last really important change in rules was made in 1895, called by baseball fans, "the infield fly rule," 46 years ago. Compare this with the current situation in many other sports where major changes in rules are virtually an annual matter of discussion, if not action.

As a result, the strategy of playing baseball has been highly developed. Every 16 year old boy who is a fair ball player knows, for instance, that against a fast pitch a right handed batter is likely to swing later and hence hit the ball more to the batter's right than he will hit a slower pitch. Have you ever considered that, in this fashion, playing baseball teaches a practical knowledge of at least two of the physical sciences, physics and mathematics?

We don't have a quarterback to boss as in football, or a forward to be scoring ace or a backguard to be the defensive mainstay of a basketball team. Aside from the minimum of special responsibility on the part of the pitcher and catcher, baseball is a game of wits between nine men rather than a game of highly specialized abilities of a few men and so on.

Now let us look at some of the health phases of the game. Baseball is a game in which training and playing involve localized strength, skill, quickness, endurance, attention and alertness. It affects, therefore, physiological changes in lungs, heart, blood circulation, nervous system, the muscles, and certainly if all these, then the molecular changes in the body and oxidation of food stuffs.

It is a game with so little physical bruising contact. Yet the player, slight of stature is not at a marked disadvantage. Baseball is a game that develops team play, that is, the players all play together as one unit rather than as individuals.

If everyone will co-operate I think and know that we can put this sport over in our organization. It is not only a sport, not only a fine educational habit, but a fine education as well, physically and mentally.

ED JUVANCIC, Athletic Director.

ZSZ ENGLISH SECTION

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41

Denver, Colo.

The three Lodges of the Western Slavonic Ass'n in Denver will hold their combined Annual-Picnic again on Sunday, June 29th, at beautiful Eldorado Springs which is located in the foot-hills and is about 30 miles northwest of Denver. The picnic will be held on the same spot and grounds it was held on last year. Your committee will appreciate it very much if you will hold this date open and come early with your families and enjoy an outing and picnic all day with them.

There will be lunch and refreshments sold on the picnic grounds at a very reasonable rate. Those of you who were there last year know what a splendid time every one had that was there and so let us all spread the word amongst our friends and neighbors and try and get them to come to our picnic and have a good time and I know that they will appreciate the outing.

Many of those who have not been to Eldorado Springs do not know what a beautiful spot Eldorado Springs is to hold a picnic at, there are many attractions there for both old and young, such attractions as swimming, fishing, dancing, roller-skating, horse-back riding and mountain climbing, so if a person does not enjoy one recreation he can divert to some of the others.

All members of the picnic committee are requested to attend the next meeting of the picnic committee which will be held on Wednesday evening, May 28th, at Slovenian Hall, we will also be glad to have any one else to the meeting and help the committee who is interested in the picnic to come out. There is a lot of work to be done and it is impossible for just a few to carry all the burden and responsibilities and so it is desirable that all who are on the committee to give their full co-operation and help.

Your committee is making arrangements for transportation and it will be advisable to contact your Secretary immediately if you will not have a way of getting to the picnic so that the committee will know what arrangements to make for transportation. The transportation fare will be practically the same as last year. More information will be given week from week in regards to the picnic so watch the Official Organ every week for picnic items. Tickets for the picnic are in the hands of the Secretaries of your respective Lodges so get as many as you can dispose of and help to make this one of the outstanding picnics we have had for some time, we need your help and co-operation.

Members of the Trail Blazers Lodge are requested and should be at the next regular meeting which will be held on Monday evening, June 16th. At this meeting delegates will be selected and elected for the convention which will be held in Chicago some time in August. Every member should take it upon themselves to be at this meeting and select those of amongst them that are capable and best qualified to represent the Lodge at the convention as delegates.

At the convention, many things of vital importance will be passed that affects the entire membership and it is best to send delegates who have the membership and organization at heart and will do the most good for the entire membership. The by-laws committee is working on the by-laws and if you have any recommendation or suggestions to make, make them in writing and present them to your by-law committee for consideration so that when the delegates go to the convention they will have some inkling of what the membership desires in regards to any changes or modifications to the by-laws.

Fraternalty Yours,
JOSEPH SHABALL.

DON'T FORGET TO REMEMBER
All you Denver WSAers are urged to tie a string on your finger to remember certain dates in the month of June.

The meeting of your lodge next month is very important because delegates will be elected to represent you at the National Convention of the Association in Chicago next August. Every day from now on through the month of June is important because you are expected to work hard in the WSA Crusade to help your lodge earn one or both of the pre-convention awards and at the same time put your lodge in a comfortable position to win a prize at the end of the Crusade next December. Then this is all the time left to get in those new members to help some juvenile earn the right to act as a juvenile delegate at the convention.

Two nice, sociable affairs next month are being arranged for you and your friends to get together and mingle in the good old-fashioned neighborly way as you make merry and enjoy life as it should be.

The first one coming up is the picnic all day and evening, June 15 (Father's Day) at the Slovenian Home grounds and Hall, 4408 Wash. St. This will be a nice picnic to which you may bring your family and friends. A committee is hard at work arranging for your pleasure.

The next one coming up is one of those famous picnics sponsored annually by the three WSA lodges of Denver and it will again be held at Eldorado Springs on the last Sunday of June—June 29th. A committee is shaping all plans and all will be in readiness for a gala good time. Invite all whom you know; the public is invited.

So next month we ask all of you to devote for the things mentioned in this article. It is for your own benefit and the organizations of the community. Your support is solicited.

Let's we forget—don't fail to send the kiddies to the meeting of the United Comrades Juvenile Branch Sunday afternoon, June 22.

The membership is happily informed that our two Supreme Officers on the sick list are doing very nicely. Mr. Anthony Jersin is at his home, 3951 Vallejo, with the injured limb in a cast, but able to get around in a wheelchair. Mr. Matt J. Kochevar is at the Colonial Hospital in Rochester, Minn., being allowed to sit up in bed a little.

We should think seriously about organizing an English Speaking Lodge in many communities, — and more Juvenile Branches.

SEJA SLOVENSKE SEKCIJE JUGOSLOVANSKEGA POMOŽNEGA ODBORA dne 10. maja 1941 v Clevelandu, Ohio.

Vincent Cainkar otvori sejo ob 9. uri dopoldne v starem posloju S. N. Doma na St. Clair Ave. Navzoči so sledeči: Vincent Cainkar za SNPJ; Janko N. Rogelj za ABZ; Josip Zalar za KSKJ; John Gornik za SDZ; Josephine Erjavec za SZS; Vatro J. Grill za SSPZ, ki izjavlja, da omenjeno organizacijo zastopa neuradno, in istotako Johanna Mervar za ZSZ.

Br. Grill je pozvan, da sprejme sestavo zapisnika te seje, ki to nalogo sprejme.

Predlagano je in sprejeto, da se zadnje imenovana prizna formalno kot zastopnika omenjenih organizacij, ki sta se obe izrekli za sodelovanje v slovensko akcijo Jug. pomožnega odbora.

Br. Zalar prečita pismo Leo Jurjovca iz Chicaga od ZSZ, v katerem sporoča, da se mu iz tehtnega vzroka ni mogoče udeležiti današnje seje, ter tudi izraža željo, da se z organiziranjem narodnega odbora za pomožno akcijo počaka dokler ne bodo organizirani centralni odbori širom Amerike. Pismo se vzame na znanje.

John Ermenc od Jugoslovanske podporne zveze "Sloga", Milwaukee, Wis., je tudi pismeno sporočil br. Zalarju, da mu ni mogoče priti na to sejo, in sicer radi oddaljenosti in pa ker je "Sloga" za naslednji dan, 11. maja, sklicala v Milwaukeeju sejo vseh tamkajšnjih slovenskih društev za organiziranje krajevnega odbora v smislu sklepa seje slovenske sekcije, ki se je vršila v Chicagu 19. aprila. Njegova organizacija bo sodelovala z vsemi sklepi, storjenimi na tej seji, ki bodo sloneli na programu, kakor ga je začrtala slovenska sekcija.

Br. Cainkar poroča, da mu je br. William Rus od SSPZ telefonično sporočil, da se današnje seje ne more udeležiti, da pa bo njegova organizacija sodelovala z vsemi sklepi, s katerimi se bodo zadovoljili ostali zastopniki slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora.

Br. Zalar poroča, da je bil povabljen, da nastopi kot govornik na shodu, ki se je vršil dne 2. maja v Chicagu za jugoslovanski relief. On se je vabilu odzval, ampak ker slovenska sekcija ni bila uradno obveščena o shodu in ni imela z njegovim sklicanjem nikake zveze, se je strogo držal smernik, ki so bile začrtane na konferenci slovenskih organizacij. Po izreku nekaterih ugodnih opazk, je na dotičnem shodu prečital izjavo, ki je bila sprejeta na konferenci slovenskih organizacij, in ki je na zbrano obklistvo očividno napravila zelo ugoden vtis. Teden dni kasneje je od dr. Konstantina Fotiča, jugoslovanskega poslanika v Washingtonu, prejel pismo, v katerem se mu je zahvalil za govor na dotičnem shodu. Poslanik je v istem pismu poročal kot odgovor na njegovo povpraševanje glede uradnega dovoljenja za zbiranje prispevov vose tozadevne prošnje nasloviti na State Department.

Ker sta Srpski narod, savez in Hrvatska bratska zajednica že vložila tozadevne prošnje, je bilo umestno, da stori isto tudi slovenska centralna organizacija. Želi, da se mu sporoči, kdaj bo dotična prošnja vložena, da bo mogel pri State Departmentu intervenirati v svrhu čim hitrejši potrditve.

Br. Cainkar izjavlja, da se strinja s tem, da se vložijo prošnja za tozadevno dovoljenje, kajti ako Srbi in Hrvatje smatrajo za potrebno imeti taka dovoljenja, je umestno, da ga dobimo tudi Slovenci. Br. Zalar pripominja, da ima že nekaj denarja na rokah, da pa si tega ne upa razglasiti, dokler nimamo uradnega dovoljenja od State Departmenta.

Stavljeno je predlog, podpiran in soglasno sprejet, da se v State Departmentu vložijo prošnja za

tozadevno dovoljenje, izdano na ime slovenske sekcije Jug. pomožnega odbora.

Br. Zalar nato prečita pismo, katerega je prejel od br. Ivana Molka, urednika glasila SNPJ, z ozirom na shod, ki se je vršil v Chicagu dne 2. maja. V njem je izraženo mnenje, da je imel dotični shod preveč uradno in režimske lice, manjkalo pa mu je demokratične gorkote, vsled česar so se Slovenci, ki so se ga udeležili, čutili tuje. Dobro je le, da s sklicanjem in vodstvom shoda naše organizacije niso imele stike in torej tudi niso zanj odgovorne. On, br. Zalar, je napravil dobro potezo, ker je v svoj govor vpletel izjavo slovenske sekcije, ker je s tem dal shodu vsaj nekoliko demokratične barve. Taki shodi med nami niso zaželjivi, kajti, akoravno je namen dober, se na ta način lahko pokvari veliko dobre volje. Njegovo priporočilo je, da se odbor slovenske sekcije drži proč od takih oficijoznih in ceremonijalnih afer. Treba je, da se izognemo vsemu, kar bi utegnilo povzročiti razdor med nami glede te pomožne akcije.

Br. Rogelj poroča, da je br. Molek tudi njemu kot direktorju publicitete za slovensko sekcijo JPO poslal kopijo tega pisma in da se z njegovo vsebino popol-

noma strinja. V istem smislu se izraža br. Zalar, ki izjavlja, da je do enakega zaključka prišel že na shodu. Želi, da se ta seja formalno izreče za stališče v smislu Molkevega pisma.

Br. Cainkar je istega mnenja. Poroča, da je bil telefonično klican, da bi prevzel predsedstvo shoda, ki se je vršil 2. maja v Chicagu, na kar pa je moral odgovoriti, da tega ne more storiti, ker sklicatelj shoda se niso poprejš posvetovali niti z odborom slovenske sekcije JPO niti z nobenim pooblaščenecem SNPJ.

Br. Zalar izjavlja, da je br. Molek takoj pismeno odgovoril, da se strinja s sentimentom, izraženem v njegovem pismu in da bo na prvi seji slovenske sekcije priporočal, da se tako stališče formalno odobri.

Br. Cainkar je mnenja, da moramo strogo paziti, da se naša pomožna akcija ne bo izrabljala za kake politične namene. Naša akcija je religiozna in mora takoli ostati. Uradni predstavniki Jugoslavije lahko nastopajo na shodih odkrito političnega značaja, ampak kjer se takim priredbam skuša dati religiozno lice, je naša dolžnost, da se držimo proč.

Stavljen, podpiran in soglasno je sprejet predlog, da slovenska sekcija JPO se drži proč od priredb katerega koli političnega značaja in vrši svoje delo strogo v mejah pomožne akcije.

(Konec prih.)

CHICAGO HISTORY IN BRIEF

ANNOUNCEMENT

In order that our delegates to the WSA Convention in Chicago may obtain a better conception of our great metropolis, I am herewith presenting in the following articles a sketch of some of the points of greatest interest which will no doubt provide many pleasing diversions and be of great educational value to our visiting guests.

LEO JURJOVEC, Supreme President.

Chicago's recorded history really begins with the exploration by Louis Joliet in 1673.

Commissioned by the governor of New France to pioneer the upper reaches of the Mississippi, whose lower branches had been discovered by De Soto more than a century previous, Joliet, together with Father Jacques Marquette, opened a new empire that was to be a bone of contention between Great Britain and France for a hundred years to follow.

A year after his first visit, Father Marquette returned to establish a mission for the Indians. Then followed a series of intermittent visits by explorers and trappers, with the French still in domination until 1759, when the British, aided by the Colonists, conquered New France, only to find themselves driven from the Chicago area by George Rogers Clark and his rebel forces a few decades later.

How the name "Chicago" was chosen is not known with absolute certainty. Some say that word meant, in the Indian language, "strong." Others think it came from the wild onion which grew profusely in the neighborhood while others say there was an Indian chief named Chicagou, who lived near the lake, and believe that the name came from him.

In 1795 the United States government, by a treaty with the Indians, acquired title to a plot of ground six miles square at the mouth of the Chicago River. Here Fort Dearborn was built in the years 1803-1804, and named after secretary of war, General Henry Dearborn, a Revolutionary hero.

Dearborn Massacre

The first permanent house was a log cabin built about 1779 by a black man, Jean Baptiste Pointe de Saible, a native of Santo Domingo. In 1804, John Kinzie, a Scotch Canadian, established himself in the cabin formerly owned by de Saible, which later served as the first post office, and attained a dominant position in the tiny community. For fear of Tecumseh and his warriors, Capt. Heald, the commander in 1812, was ordered to evacuate Fort Dearborn. Capt. Wells, with a few friendly Indians, came to help. The little band of soldiers, their families and a few citizens, less than a hundred, were ambushed near the present 18th street and Calumet avenue. The next day the fort was burned. For several years after the massacre the region was desolate, but the fort was ordered rebuilt in 1816, and was used occasionally from that time until it was permanently abandoned in 1826.

City's First Boom

The spring of 1833 ushered in the first and greatest boom in Chicago's history. The Indians, after the Black Hawk War, agreed to move west of the Mississippi, and danger from this source never threatened the city again. On August 10, 1833, the little settlement, with 350 residents was incorporated as a town. Four years later there were over 4,000 people, the town received a city charter, and Chicago was on the way toward becoming a great

metropolis. After incorporation, the city grew, but it did not attain its real place until the coming of the railroads. The first line, begun in 1847, was the Galena and Chicago Union Railroad, ten miles in length, which ran to the Des Plaines River. Later it was extended to Freeport, and finally to Galena, by the use of the Illinois Central tracks. This was the beginning of the great North Western Railway system. Five years later the Michigan Central and the Michigan Southern entered the city, and communication with the east was established.

Chicago Burns

While Chicago grew, the dispute between the North and South, which was to eventuate in the Civil War, was developing. In the face of this national disruption, the city expanded from 109,260 in 1860 to 298,977 in 1870.

Thus we come to the Great Fire of October 9, 1871. Where the fire started is clear; how it started, no man knows. The story commonly told is that Mrs. O'Leary, who occupied a house at Jefferson and DeKoven streets, after milking her cows by lamplight. At any rate, the fire department found an overturned kerosene lamp in the ashes of the stable. The loss of property was about \$200,000,000; 17,000 buildings were destroyed; and 100,000 homeless people were aided by relief which poured in from all sides. New buildings, better than the old, soon went up.

Important events in Chicago in the Eighties and Nineties were the introduction of electricity in the form of light and telephone service, organization of the Sanitary District, operation of the first cable car, completion of the Board of Trade building, the founding of Hull House by Jane Addams and the World's Columbian Exposition. As the four-hundredth anniversary of the discovery of America approached, the idea of celebrating by a great exposition took hold of the American people, and this great event took place during the summer of 1893.

For a few years after the Fair, the city had its share of the nation's financial troubles. But presently the clouds lifted and the new century came in to find Chicago ambitious for improvement. Notable events indicating this were: 1900, opening of the Drainage Canal; 1901, operation of electric railroads; 1904, organization of The Chicago Association of Commerce; 1906, first electric surface cars operated on Clark street; 1908, 947 miles of railway tracks entering the city elevated; 1909, Chicago Plan Commission created; 1911, Chicago and North Western Railroad station opened; 1916, Navy Pier completed 1918, first air mail arrived; 1921, construction started on new Union Station; 1927, Municipal Airport opened; 1933 and 1934, A Century of Progress Exposition, with almost thirty-nine million admissions in two years.

So Chicago has grown in one marvelous century from a rude, unpromising frontier settlement to a great center.

(To be continued)

Soteščan:

"Dedinja grajskih zakladov"

POVEST IZ DAVNINE

Prebral mu je vse poglavitne odstavke iz raznih zapisnikov in dostavil: "Vi ste mladenko najboljše poznali. Ali vam je znano, kje je iskati povoda njene smrti?"

"Midva sva se ljubila," je priznal mladenič. "Najina ljubezen je bila poštena in dostojna."

"Vi ste ji menda priskrbeli drugo službo," je omenil nadzornik.

"Svetoval sem ji, naj pride bliže v mesto, ter ji sporočil, kdaj lahko nastopi..."

"Ali se je odločila?"

"Na Malinju je odpovedala službo. Dogovorila sva se, da ji bom pomagal nesti kosaro, pa me je zadržalo nujno opravilo."

"Škoda. Glejte, prav tisti večer je utonila..."

"Pa ni šla v vodo iz obupa, marveč jo je pahnila zločinska roka..."

"Tako bi se dalo sklepati," je menil nadzornik. "A nimamo dokazov."

"Oglasila se je zanesljiva priča. Brodnik Šimen je slišal tisti večer obupno klicanje. Sprva je menil, da ni nič hudega, ker je ženska kmalu utihnila. Tedaj pa je videl nekoga, ki je planil od obrežja. Hotel mu je slediti, kar je opustil, ker je prav takrat nekdo poklical brodnika na drugi strani reke."

"Ali imate kakega tekmeča?" se je nadzorniku videlo sumljivo.

Mladenič je odločno zanimal.

Prusnik se je zamislil. Pregledal je vse važne točke, katere je navajal obširni zapisnik. Naposled se je ustavil pri ogrinjalu. Gizela ga je posodila Rozaliji, kar ji je ohranilo življenje. Napadalec ga je moral dobro poznati. Meril je na Gizelo, katero je rešila njena postrežljivost.

A kdo je zločinec? To vprašanje je nadzorniku belilo glavo. Štuc ga pozna, a ga noče izdati. Tudi Čink mora nekaj vedeti; bom videli, ali ga bo izsledil.

"Vi ste opravili." S temi besedami je odslavl nadzornik mladeniča ter se mu zahvalil za poročilo.

Drugi dan je bil zaslišan brodnik Šimen. O Štucu in Činku ni vedel ničesar; precej natančno pa je opisal neznanca na obrežju reke. Bil je bolj majhne postave; noge so mu bile kratke in šibke, a gorenji del telesa mu je bil precej obilen. Prisojal mu je srednjo starost. Na glavi je nosil čepico, kakršne v mestu niso običajne.

"Tega človeka moramo najti," se je razvnel nadzornik. "Ali ste ga še kdaj videli ob reki?"

"Drugi dan je sept prišel, a je bil drugače oblečen."

"Kdaj ste izvedeli o tem, kar se je zgodilo?"

"Šele potem, ko je bilo truplo že v mrtvašnici..."

"Zakaj niste javili tega takoj oblasti?"

"Njen zaročenec mi je rekel, da bo uvel preiskavo..."

"To je storil šele danes. Zlobnik je imel dovolj časa, da jo je popihal."

Šimen je prikimal in dostavil: "Tisti človek ni domačin, ampak tujec. Poznam domala vse mesto, njega pa še nisem videl. Tudi obleka ni takšna, kakršno nosijo naši meščani."

Preiskovanje, ki se je skoro že ustavilo, je začelo nenadno napredovati. Podatki so

se čedalje bolj množili. Prusnik je bil prepričan, da Gizela še živi, ker jo je rešilo ogrinjalo. Ako bi bila utonila, bi bili že prav gotovo našli njeno truplo.

Mnenje o Činkovi poštenosti ni bilo preveč zadovoljivo. Prusnik se je že kesal, ker ga je izpuštil. V njegovo veliko presečenčje pa se je postopaj nenadno pojavila. Njegova vrnitev je nadzornika tako iznenadila, da mu je segel v roko.

Potepuh se je pobahal: "Nisem tak, kakor menite... Ves čas sem bil na delu..."

"In uspehi?" je bil Prusnik radoveden.

"Čakajte!" se je odrezal. "S Florinom bi rad govoril."

"Meni pa ne zaupate," mu je oponesel.

"Florin mora z menoj na opazovanje. Ob reki se potika neka sumljiva oseba..."

Skoro nam bo pojasnjen ves dogodek..."

"Ali menite?" Nadzornik ni mogel vsega verjeti.

Čink je hitel pripovedovati: "V tisti zaprti kolibi sem opazil duč... Kdo drugi bi bil mislil, da straši; jaz pa sem izvohal, da v kolibi večkrat nekdo prenočuje..."

"Štuc čaka," se je šalil Prusnik. "Najbrž še ne ve, da je njegov zaveznik pod ključem..."

"Kako bo vedel, ako je prišel pozneje."

"Kakšen pa je bil tisti človek?" je preiskoval nadzornik.

"Srednje starosti in bolj majhne postave. Stal sem za grmom blizu kolibe, ko je šel mimo mene..."

"Zakaj ga niste zasledovali?"

"Saj nisem bil neumen. Tako bi bil vse pokvaril..."

"Ali pa upate, da bo še prišel?" ga je izkušal.

"Prav gotovo. Tistemu neznancu mora biti na tem, da najde Štuc; zato ga bo čakal tam, kjer ga upa najti."

"Ali poznate graščaka Teodorja z Malinjo?" mu je nadzornik segel v besedo.

"Graščak se lahko pelje s čolnom... Tisti človek mu ni bil prav nič podoben."

Prusnik je zbral nekaj misli in rekel: "Opis, ki sta ga podala ti in brodnik Šimen, se ujema. Tisti človek, ki postopa ponoči ob reki, je morilec nedolžne žrtve."

"Zato ga je treba prijeti," je silil Čink i nzahteval, naj pride Florin, da se bosta dogovorila.

"Sem že tukaj!" Florin je stopil v sobo, kakor bi bil čul njegovo željo. Hitro sta se zmenila, kje bosta čakala, ko se bo znočilo.

Znašla sta se ob določeni uri na obrežju reke. Izbrala sta si prostor, odkoder se je stemno jelševino. V mestu je ponehalo videlo na kolibo. Njuni senci sta se spojili drdranje vozov; čulo se je samo še šumenje struge in prhutanje nočnih ptic, ki so se potapljale v vodo in iskale hrano.

Minilo je skoro pol noči, ko sta zgleдалa sumljivo senco. Pojavila se je na cesti in zavila proti reki. Ustavila se je na bregu pred kolibo.

Postava, ki sta jo v temi precej dobro razločila, je bila takšna, kakor jo je naslikal brodnik Šimen. "Ptiček gre v past," sta se veselila in zadrževala sapo.

Ko se je sumljivec zaprl v kolibo, sta se vzravnala za grmovjem. Pripravila sta se na naskok, katerega boste izvedla urno in brez šuma.

(Dalje prih.)

NA ČRNEM KONTINENTU

(Konec)

KAIRO, PRAVLJICO MESTO

Kairo, arabsko: Masr el Kahira, spaja minulo zasnano romantiko s praktično realno sedanjostjo. Srednje veški arabski mestni deli so tu v najožj sosesčini z modernimi evropskimi in ustvarjajo tako mogoče najbolj privlačno sliko na svetu. V tem pogledu se ne da primerjati nobeno mesto na svetu. Kairo ima poleg državne egiptске univerze še islamsko in ameriško univerzo. Svetovna posebnost je kairski zoološki vrt, kjer vidiš poleg levov, tigrov, slonov, tudi krokodile, povodne konje in redko specialiteto, najbolj strupene pušavske kače. Središče Kaira je trg Ataba el Chadra s prelepo opero, izhodišče vseh prog cestne železnice. V mestnem delu el Ismailija so razna državna poslopja, ministrstva in kraljeva palača, razni znanstveni zavodi, med njimi angleški, francoski in nemški institut za egiptsko in orientalsko arheologijo. Izmed raznih monumentalnih spomenikov sta najlepša spomenik Ibrahim paše na konju na Opernem trgu in spomenik Vstajajočega Egipta. Državna kralj. biblioteka hrani 130.000 zvezkov in nad 24.000 rokopisov. V Kairu je posebna klinika za očesno bolezen, ki nam je znana kot egiptska očesna bolezen in v naših krajih razširjena zlasti v Prekmurju. Tu je tudi mednarodno sodišče za Egipt (Mixed Tribunal). Skoraj vse evropske države imajo v Kairu svoje lastne šole. Nad 500 mošej šteje mesto, nekatere od teh še iz 7. stoletja, pa tudi nekaj cerkva raznih drugih veroizpovedi. Kairo ima silno razvito trgovino, zlasti z bombažem, žitom, lesom in poljedelskimi stroji, vendar pa razmeroma malo industrije. Domača trgovina se razvija v arabski četrti v bazarih; največji bazar, mnogo obiskan od tujcev je Chan el Chalili.

Samobitnost in posebnost domačega okolja in pristnosti egiptске narave občutiš, če nameriš korak v skrite ulice in slikovite kote starega Kaira. V pre mnogih beznicah se udajajo orientalskemu mamulu, hašišu. V mračnih zagatah se pretepaajo razcapani, na pol goli otroci ter nadlegujejo z dosledno vztrajnostjo in nesramnostjo tujca za bakšiš. Na ulicah sedijo ali spe arabski trgovci, srebaajo črno kavo in zre mrkega lica stoično mirno predvse. V bazarih pod temnimi oboki, v ozkih ulicah, komaj po dva do tri metre širokih, se prerivajo skozi pestro gnečo kupci in kričijo vsevprek. Prodajalci pa sede z izklesanimi obrazi vzhodnih modrijanov in

prekrižanih nog sredi nakopičenega raznovrstnega blaga, preprog, svile, zlatnine, srebrnine in arabskih dišav. Neizmerno je bogastvo Egipta. Črno zastirte muslimanke se neslišno smukajo kakor čarovnice skozi ulični vrvež. Nadzidki haremov se preko ulic skoraj dotikajo, za lesenimi omrežji prebivajo hanume, muslimanske ženske. V te ulice nista še prodrla niti evropski modernizem niti Kemal paša s svojimi reformami; razen očeta in moža noben možki ne sme videti obraza muslimanke. V mesnicah visijo koši jagnjetine, oblegani od tisočev mušjih rojev. Neznosni hrušč dopolnjujejo še prodajalci vode, kruha, zelenjave in slaščic, ki klopečejo z medenastimi posodami. Molčeče ženske nosijo gole dojenčke na prsih in preko ramen. O čistosti ne moremo govoriti niti v večjih arabskih ulicah, gorje pa, če te zanes pot v stranske ulice, kjer je nesnage na kupe.

Vzhodno od Kaira zapira pogled od arabske puščave nizko gričevje, Dschebel, ki je utrjeno s forti. Na citadelji je angleško vojaštvo, trdnjavski topovi so namerjeni dol v mesto, kjer srečava vedno po dva angleška vojska skupaj. Na citadelji spreletavajo sence davne in krvave egiptске preteklosti. Semkaj je Mohamed Ali zvičajno povabil na slavnost 470 mamelukov, ki so vzpostavili v Egiptu svojo dinastijo, nato pa jih je dal vse prvst zahrbtno poklati. Takih krvavih strani je v razvoju egiptске zgodovine vse polno. Citadela krvavi v žarkih zahajajočega sonca in molči. Na bližnjem Mu-kattamu so širna pokopališča, grobovi mamelukov in kalifov. Iz severnega predmestja, Heliopolis, se odraža od večernega neba prekrasen hotel v mavriškem slogu. Pri citadelji pa ima Mohamed Ali šudovito lepo in belo mošejo, eno izmed najlepših na svetu, zidano iz alabastra sredi prejšnjega stoletja. Čudovit je pogled s citadele zvečer na pravljico mesto, na kraljestvo Tisot in ene noči. Pod teboj se kopljejo ob sončnem zahodu stotine vitkih minaretov v večerni zarji. Tam daleč se svetilka srebrni pas večernega Nila, v daljavi se razgrinja puščava, ki jo bolj slutiš, kakor vidiš. Nad mestnimi strehami se spreletavajo puščavski jastrebi kot zlovesči znanilci. Nato pa pade orientalska mehka noč nad Kairo, namah, kakor zastor na odru.

R. D.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

"DAJVA POKLICATI STAREGA BILLA — NJEGOVO IME JE V KNJIGI"

Isto se je utegnulo ponovno in ponovno vam pripetiti... tisti presenetljivi klic od "dolgo izgubljenega" prijatelja, "ki ravno potuje skozi mesto," od koga, ki bi ga ne zgrešili radi...

V tem je lepota telefonske knjige — in teh je skupno 112, vse različne, v Illinois Bell teritoriju. V vsakem mestu in trgu zaznamujejo vsak telefon, in izdanih jih je 2.500.000 izvodov.

Vse to predstavlja veliko investicijo v času, skrbi in denarju, da se poskrbi postrežba, namenjena, da vam napravi vašo telefonsko knjigo bolj koristno.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Naravnajte radio na "THE TELEPHONE HOUR" vsak ponedeljek ob 7. zvečer, WMAQ

Pisano polje

J. M. Trunk:

Zmedeni časi.

Irski in nemški krogi hodijo pri vprašanju, kakšno stališče naj zavzame Amerika pri konfliktu v Evropi, kakor mačka okoli vroče kaše. Vsem Nemcem s prav malimi izjemami bi bilo po volji, da zmaga Nemčija, toraj naj zmaga Hitler. Malo več bo menda takih Nemcev, ki odklanjajo zmago hitlerizma, kolikor je hitlerizem svetovno naziranje. Med Irce morda nihče ne želi zmage hitlerizmu, zopet pa bo malo takih, ki bi odklanjali zmago Nemčije, zmago Hitlera, kolikor bi ta zmaga pomenila poraz Anglije. Vsem tem irskim in nemškim krogom je na tem, da podleže Anglija. Pri Nemcih je to naravno, pri Irceh razumevno v tisočletni borbi z Angleži, pri čemur imajo Angleži dosti na vesti.

Kaj pa s svobodo ne le Nemcev in Ircev, s svobodo drugih? Da Nemci nimajo dosti smisla za tako svobodo drugih, je zopet umevno, ker oni sami nikoli niso bili brez vsaj neke take svobode, in bo zato vrlo malo Nemcev, ki bi mogli zapopasti, da je svoboda tudi drugim draga in potrebna. Nekaj takih Nemcev bo, ki so vsaj teoretično za svobodo vseh, kakor kažejo razne razprave med temi Nemci. Praktično pa se skrči celo to malo število, ako imajo le Nemci to svobodo.

Naravnost nerazumljivo pa mi je, da Irce nimajo dosti smisla za svobodo drugih, ko so vendar sami izkusili do najnovejših dobe, kaj je narodna ali politična svoboda. Zdaj vidijo le same sebe, in jim je le na tem, da bi sami pridobili, drugi naj pa grejo žabam pet. Tudi ta zmeda je hudo zmedena in zmedeno znamenje naših zmedenih časov.

Ko se je porajala Jugoslavija in v prvih in še poznejših letih si moral biti človek zelo previden in si vsakega prej dobro ogledati, ako si omenil pred njim vsaj idejo Jugoslavije, obstoječe Jugoslavije še cmeniti nisi smel. Pri ljudeh, ki so drugače govorili celo o nekem panslavizmu, si zadel z Jugoslavijo le na zasmeh in celo ogorčenje. Tako tam v

starem kraju in tako tukaj v Ameriki.

Zdaj je Jugoslavija izginila. Čudom se moraš zdaj človeku čuditi, da se neki zavzemajo za Jugoslavijo in še hudo široko odpirajo usta, ko ni več Jugoslavije. Koliko je pod kapo?

Med rusko revolucijo in še marsikje po polomu v zadnji vojski je nastala rečanica: Dobro si rušil, Slovan! V Rusiji so uničevali živilske zaloge, da bi bile le uničene, kakor da bodo sami imeli za vedno v izobilju, ako drugim vse uničijo. Tako se je pač tem praznoglavcem pridigalo in te glave so verovale in — uničevale. Prav teh glav je v kratki dobi pomorlo na milijone, ker ni bilo živil, katera so prej uničevali, da bi le uničili. Slovan je rušil, pa se je sam zrušil.

Koliko da je bilo takih ali enakih ali sličnih činov tudi zdaj pri zrušenju Jugoslavije, to se bo izvedelo šele pozneje. Nekaj je prišlo že zdaj na dan.

Neki "hrvaški kaplar" je spuntal tri hrvaške regimente tam na mažarski meji. Ponoči so zaprli (menda tudi pomorili) častnike, trije regimenti so bili v oblasti tega kaplara. Junači! Ali ne? Priprosti kaplari pa sfihsa vsem častnikom štrik okoli vratu. Morda mu bodo postavili še spomenik prav pri življenju.

Tako junastvo (?) je bilo vsaj pri spuntanju. Ali bi bilo kaj junastva pri dobri stvari, je pa vprašanje. Vsekako je tudi iz tega razvidno, da je Slovan junak pri rušenju.

OD ČETVORČKOV SAMO EDEN OSTAL

Chicago, Ill. — 20 letni Mrs. Frances Adams, ki živi s svojim soprogom na 221 Eugenie st., so se zadnji petek rodili četvorčki, same deklice. Dasi pa so v bolnici storili vse, da jih ohranijo pri življenju, so trije od njih nekaj ur pozneje umrle. Tak dogodek, namreč rojstvo četvorčkov, je zelo redek in sedanj je bil v Chicagu drugi, kar jih pomni zgodovina mesta. Prvi se je pripetil v letu 1901 in tedaj so vsi štirje tudi ostali pri življenju. Kakor pravijo zdravniki, se rojstvo četvorčkov primeri potprečno samo trikrat med dvesto milijonoma slučajev rojstva.

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsake naselbine.

FRANK PAULICH,

D.D.S., M.D.S.

ZOOBODRAVNIK

Dentist-Orthodontist

(izravnavna roba)

2125 So. 52nd Avenue

CICERO, ILL.

Tel. Cicero 610

— in —

Marshall Field Annex

25 E. Washington Street

CHICAGO, ILL.

Tel. Central 0904

URE: V Cicero vsak dan, izven

si sred, od 9. zjut. do 8 zveč. Ob

nedeljah po dogovoru. — V chic-

skem uradu vsake sredo.

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordintra na

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4 pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci, slovenska društva in slovenska podjetja, naročajte svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, društva in druge, LIČNO in POCENI.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Tel. Canal 5544

Chicago, Illinois